

Sisäministeriön vuosikertomus 2014

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

SISÄLLYSLUETTELO

Johdon katsaus	3
Ledningens översikt	6
Poliisitoimi	8
Pelastustoimi	10
Hätäkeskustoiminta	12
Rajaturvallisuus	13
Maahanmuutto	14
Siviilikriisinhallinta	15
EU-rahastot	15
Yhdenvertaisuus ja etnisten suhteiden edistäminen	16
Sisäministeriön henkilöstö	17
Talous ja henkilöstö	18

Johdon katsaus

Sisäministeriön vuotta 2014 leimasivat sisäisen turvallisuuden strategisempi tarkastelu, kansainvälisten kriisien heijastusvai-
kutukset Suomeen ja useiden merkittävien lainsäädäntöhank-
keiden eteenpäin vieminen.

Sisäministeriön hallinnonalan toimintaympäristö on voimak-
kaassa murroksessa. Laaja-alaisten turvallisuusuhkien riskin arvi-
oidaan kasvaneen. Tällaisia ovat muiden muassa rajaturvallisuus-
teen liittyvät uhat, terrorismi, tietojärjestelmiin kohdistuvat uh-
kat sekä kansainvälinen ja rajat ylittävä järjestäytynyt rikollisuus.

Digitalisaation etenemisen myötä varsinaiset tietoverkkori-
kokset ja tietotekniikkaa hyväksikäyttäen tehdyt rikokset ovat
edelleen lisääntyneet ja monimuotoistuneet. Tietoverkkorikol-
lisuudesta on tullut hyvin kattava rikollisuuden osa-alue ja sen
vaikutukset kohdistuvat niin valtioihin, yksittäisiin kansalaisiin
kuin liiketoimintaan. Tietoverkkojen ja -järjestelmien haavoit-
tuvuuksia käyttää hyväkseen myös perinteinen järjestäytynyt
rikollisuus.

Kansainväliset kriisit heijastuvat yhä enemmän Suomen
sisäiseen turvallisuuteen. – Tästä syystä terrorismin torjunnan
eri keinot nousivat keskusteluun. Käynnistimmekin useita toi-
menpiteitä torjunnan tehostamiseksi, toteaa sisäministeri **Päivi
Räsänen**. – Myös yhteistyö EU-tasolla tiivistyi. Olen tyytyväinen,
että eduskunta hyväksyi lakimuutoksen, jolla poliisille tuli oikeus
hyödyntää matkustajatietoja rikosten estämisessä ja selvittämi-
sessä.

Sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon resursseja sel-
vittämään asetettiin parlamentaarinen työryhmä, joka antoi
loppuraporttinsa maaliskuussa 2015. Sisäministeriö käynnisti
sisäisen turvallisuuden strategian valmistelun seuraavaa halli-
tuskautta varten. – Aiemmin meillä on ollut hyvin toiminut
sisäisen turvallisuuden ohjelma, mutta nyt on tarkoitus nostaa
teema strategisemmalle tasolle ja vastata näin toimintaympä-
ristön voimakkaaseen muutokseen, painottaa kansliapäällikkö
Päivi Nerg.

Pelastustoimen strategian uudistaminen käynnistettiin.
Pelastustoimen rakenneuudistus päätettiin toteuttaa nykyisellä
aluejaolla.

Siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia päivitettiin. Vu-
den aikana kyettiin erityisen hyvin vastaamaan siviilikriisinhallin-
taoperaatioissa mm. Ukrainan Etyj-tarkkailutehtäviin. Kansainvä-
lisiin kriisinhallintatehtäviin lähetettiin suomalaisia muun muassa
Syyrian kriisin avustustehtäviin ja ebolan vastaisiin operaatioihin.

Hätäkeskusten yhdistämisellä on saavutettu toiminnalliset
tavoitteet. Uuden hätäkeskustietojärjestelmän käyttöönotto
aloitetaan vuonna 2016. Se mahdollistaa verkottuneen toimin-
nan.

Maahanmuuttostrategian toimenpideohjelman valmistelun
koordinoi sisäministeriö ja se hyväksyttiin keväällä 2014. Ohjel-
ma laadittiin kunkin vastuutahon ehdotusten pohjalta ja toi-
menpiteet painottuvat työvoiman maahanmuuttoon. Lisäksi
sisäministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö julkaisivat maahan-
muutto- ja kotouttamispoliittisen yhteisraportin helmikuussa
2015. Maahanmuuttohallinnon tuloksellisuutta on parannettu
ja erityisesti turvapaikkaprosessi on sujuvoitunut.

Rajanylityspaikkojen kehittämisohjelma on edennyt. Rajan-
ylitysmäärät itärajalla laskivat tilapäisesti johtuen Venäjän talous-
tilanteesta. Rajavartiolaitoksen meripelastusjärjestelmä on pysy-
nyt laadukkaana.

Sisäministeriössä on myös hallitusohjelmakirjauksen mukai-
sesti huolehdittu rahapelisektoriin liittyvien asioiden valmiste-
lusta ja koordinoinnista yksinoikeuteen perustuvan rahapelijär-
jestelmän turvaamiseksi.

Yhdenvertaisuutta edistettiin useissa EU-rahoitteisissa hank-
keissa, muun muassa Good Relations ja Yhdenvertaisuus etu-
sijalle -projekteissa. Yhdenvertaisuuslaki uudistui vuoden 2015
alusta. Sen myötä yhdenvertaisuuden ja etnisten suhteiden
edistäminen siirtyivät sisäministeriöstä oikeusministeriöön.

MINISTERI RÄSÄNEN:

Neljässä vuodessa maailma muuttui paljon

Sisäministeri **Päivi Räsänen** pohtii mennyttä neljää vuotta ministerinä ja toteaa, että maailma on muuttunut paljon. – Hallituskautta ovat leimanneet vaikea taloustilanne ja kansainvälisten kriisien vaikutus Suomeen. Neljä vuotta sitten kukaan ei puhunut vierastaistelijoista, nyt ne ovat arkipäivää.

Erityisen tärkeää ministeri Räsänen mukaan on muistaa, että sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden välillä on selkeä yhteys. – On yhä selvempää, että me emme ole irrallaan muun maailman tapahtumista. Se mitä tapahtuu muualla vaikuttaa Suomen sisäiseen turvallisuuteen ja viranomaisten toimiin sekä tarpeisiin täällä, ministeri toteaa. – Olen tyytyväinen tälle hallituskaudelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Sisäministeriön hallinnonalalla olemme saaneet vietyä läpi kaikki rakenteelliset uudistukset ja toimintaa on tehostettu sekä virtaviivaistettu merkittävästi.

Ministeri Räsänen korostaa, että ensi hallituskaudella avainkysymys on sisäisen turvallisuuden resurssien turvaaminen. Asiaa pohtinut parlamentaarinen työryhmä antoi esityksensä maaliskuussa 2015. – Oli hienoa, että parlamentaarinen ryhmä antoi yksimielisen linjauksen sisäisen turvallisuuden resursseista. Mielestäni tulevaisuudessa tulee kuitenkin pohtia, kuinka paljon muuttunut toimintaympäristö vaikuttaa resurssitarpeisiin. Onko nykytaso tulevaisuudessa riittävä?, ministeri pohtii.

Sisäministeri Räsänen otti vastaan suojelupoliisin asemaa pohtineen työryhmän raportin työryhmän puheenjohtaja Kimmo Hakoselta syyskuussa.

Inrikesminister Räsänen tog i september emot rapporten av den arbetsgrupp som haft till uppgift att utreda Skyddspolisens ställning. Rapporten överlämnades av arbetsgruppens ordförande Kimmo Hakonen.

Kuva/bild: Laura Kotila

Namibian sisäministeri Pendukeni Iivula-Ithana vieraili Suomessa kesäkuussa ja keskusteli myös ministeri Räsänen kanssa.

Namibias inrikesminister Pendukeni Iivula-Ithana besökte Finland i juni och diskuterade också med minister Räsänen.

Kuva/bild: sisäministeriö/inrikesministeriet

Sisäministeriö järjesti marraskuussa 2014 sisäisen turvallisuuden seminaarin, johon osallistivat muun muassa EU:n tiedusteluanalyysikeskuksen johtaja Ilkka Salmi, kansanedustaja Antti Rantakangas ja kansanedustaja Anne Holmlund.

I november 2014 ordnade inrikesministeriet ett seminarium för den inre säkerheten i vilket deltog bl.a. direktören för Europeiska unionens underrättelseanalyscentrum Ilkka Salmi, riksdagsledamot Antti Rantakangas och riksdagsledamot Anne Holmlund.

Kuva/bild: Kristian Heilimö

Ledningens översikt

Inrikesministeriets år 2014 präglades av en mer strategisk granskning av den inre säkerheten, de internationella krisernas återverkningar på Finland och framdrivande av flera betydande lagstiftningsprojekt.

Verksamhetsmiljön för inrikesministeriets förvaltningsområde genomgår betydande omvälvningar. Risker för vidsträckt säkerhetshot uppskattas ha ökat. Sådana är bl.a. hot som gäller gränssäkerheten, terrorism, hot mot datasystem samt internationell och gränsöverskridande organiserad brottslighet.

I takt med att digitaliseringen framskrider har själva nätbrotten och de brott som begåtts med hjälp av informationsteknik fortsatt att öka och bli mångformigare. Den it-relaterade brottsligheten har blivit en mycket omfattande del av brottsligheten, och dess effekter hänför sig till såväl stater, enskilda medborgare som affärsverksamhet. Också den traditionella organiserade brottsligheten utnyttjar sårbarheterna i datanät och datasystem.

De internationella kriserna återspeglas i allt större grad på Finlands inre säkerhet. – Därför lyftes olika metoder för terroristbekämpning upp till diskussion. Vi inledde flera åtgärder för att effektivisera bekämpningen, konstaterar inrikesminister **Päivi Räsänen**. – Också samarbetet på EU-nivå intensifierades. Jag är nöjd med att riksdagen godkände en lagändring genom vilken polisen fick rätt att utnyttja passageraruppgifter för förebyggande och utredning av brott.

En parlamentarisk arbetsgrupp med uppgift att utreda resurserna inom den inre säkerheten och rättsvården tillsattes. Arbetsgruppen överlämnade sin slutrapport i mars 2015. Inrikesministeriet inledde beredningen av en strategi för den inre säkerheten för nästa regeringsperiod. – Vi har tidigare haft ett program för den inre säkerheten som har fungerat bra men nu är det meningen att lyfta temat till en mer strategisk nivå och på så sätt möta den kraftiga förändringen i omvärlden, framhäver kanslichef **Päivi Nerg**.

En reform av räddningsväsendets strategi inleddes. Man beslutade genomföra omstruktureringen av räddningsväsendet enligt den gällande områdesindelningen.

Den nationella strategin för civil krishantering uppdaterades. I fjol kunde man göra en särskilt bra insats i civila krishanteringsoperationer, bl.a. i OSSE:s observationsuppdrag i Ukraina. Finländare utstationerades för att delta i internationella krishanteringsuppdrag, i bl.a. biståndsuppdrag vid krisen i Syrien och operationer mot ebolaviruset.

Genom att sammanslå nödcentraler uppnåddes verksamhetsmålen. Ibrukttagandet av det nya nödcentraldatasystemet inleddes under 2016. Det möjliggör en nätverksbaserad verksamhet.

Beredningen av åtgärdsprogrammet för migrationsstrategin samordnades av inrikesministeriet och det godkändes våren 2014. Programmet utarbetades utgående från förslag av varje ansvarig part och åtgärderna gäller främst invandring av utländsk arbetskraft. Dessutom publicerade inrikesministeriet och arbets- och näringsministeriet en gemensam migrations- och integrationspolitisk rapport i februari 2015. Migrationsförvaltningens resultat har förbättrats och i synnerhet asylprocessen har blivit smidigare.

Programmet för utveckling av gränsövergångsställena har framskridit. Antalen gränsövergångar vid östra gränsen minskade tillfälligt på grund av den ekonomiska situationen i Ryssland. Gränsbevakningsväsendets sjöräddningssystem har hållit sin höga kvalitet.

Enligt det som står inskrivet i regeringsprogrammet har inrikesministeriet också ansvarat för beredningen och samordningen av de frågor som gäller penningpelssektorn för att säkerställa penningpelsystemet som grundar sig på ensamrätt.

Likabehandling främjades inom flera projekt som finansierats av EU, bl.a. inom projekten Good Relations och Likabehandling på första plats. Lagen om likabehandling reformerades från ingången av 2015. I och med den överfördes främjandet av likabehandling och etniska relationer från inrikesministeriet till justitieministeriet.

MINISTER RÄSÄNEN:

Världen förändrades mycket på fyra år

Inrikesminister Päivi Räsänen dryftar de senaste fyra åren som minister och konstaterar att världen har förändrats mycket. – Regeringsperioden har präglats av den svåra ekonomiska situationen och de globala krisernas konsekvenser för Finland. För fyra år sedan pratade ingen om utländska stridande, nu är de en del av vardagen.

Enligt Räsänen är det speciellt viktigt att komma ihåg att det finns ett tydligt samband mellan den inre och yttre säkerheten. – Det har blivit allt klarare att vi inte är isolerade från den övriga världens händelser. Vad som händer annanstans påverkar Finlands inre säkerhet och myndigheternas verksamhet samt behoven här, konstaterar ministern. – Jag är nöjd med att de mål som satts upp för denna regeringsperiod har uppnåtts. Inom inrikesministeriets förvaltningsområde har vi lyckats genomföra alla de strukturella reformerna, och verksamheten har effektiviserats och förenklats avsevärt.

Minister Räsänen framhäver att nyckelfrågan under den följande regeringsperioden är säkerställandet av den inre säkerhetens resurser. Den parlamentariska arbetsgruppen som utrett frågan lade fram sitt förslag i mars 2015. – Det var fint att den parlamentariska gruppen presenterade enhälliga riktlinjer för den inre säkerhetens resurser. Jag anser dock att man i framtiden bör fundera på hur mycket den förändrade omvärlden påverkar resursbehoven. Är den nuvarande nivån tillräcklig i framtiden?, frågar ministern.

Nyt riittää -kampanjan loppuseminaarissa nuoret kertoivat viranomaisten ja nuorten yhdessä kehittämistä kiusaamisen vastaisista menetelmistä.

Vid slutseminariet för kampanjen Nu räcker det berättade ungdomarna om metoder för bekämpning av mobbning som myndigheterna och ungdomarna utvecklat tillsammans.

Kuva/bild: sisäministeriö/inrikesministeriet

Poliisitoimi

Poliisitoimintaa koskevien lakien valmistelu eteni aikataulussa. Keskeisimpiä olivat yksityistä turvallisuusalaa koskeva kokonaisuudistus, suojelupoliisin aseman muutosta koskevan hallituksen esityksen valmistelu, ampumaratalainsäädäntöä koskeva kokonaisuudistus sekä ampuma-aselain osittaisuudistus. Todistajansuojeluun liittyen valmisteltiin kokonaan uusi lainsäädäntö. Poliisien säilyttämisen henkilöiden kohtelusta annetun lain osittaisuudistus valmisteltiin samoin kuin rahankeräyslain osittaisuudistus.

Passilakia valmisteltiin kaksivaiheisesti. Ensimmäisessä vaiheessa valmisteltiin muutokset, joilla passien toimittaminen kansalaisille helpottui. Muutoksen myötä passit voi noutaa myös R-kioskeilta. Toisessa vaiheessa passien hakemusmenettelyä joustavoitettiin mahdollistamalla sähköinen asiointi. Muutos mahdollistaa passihakemuksen jättämisen sähköisessä verkossa. Henkilökorttilain kokonaisuudistuksesta käynnistettiin esiselvitys. Rahankeräyslain kokonaisuudistus valmisteltiin lausuntokierrokselle ja jatkoselvitystä jatketaan. Rahapelitoimen osalta tehtiin esiselvitystyö yksinoikeusjärjestelmän ylläpitämiseen liittyvän yhteiskuntapoliittisen keskustelun käynnistämiseksi. Sisäministeriö on ollut aktiivisesti vaikuttamassa EU:n sisäisen turvallisuuden strategian valmisteluun. EU:n strategialla on selkeä yhteys valmisteilla olevaan Suomen sisäisen turvallisuuden strategiaan.

Turvallisuustilanne Suomessa kehittyi viime vuonna myönteiseen suuntaan. Rikoslakirikosten määrä on edelleen vähentynyt ja katuturvallisuusindeksi parantunut. Yleisillä paikoilla tapahtuvien järjestyshäiriöiden ja pahoinpitelyiden määrä on kääntynyt laskuun. Liikenneturvallisuusindeksin ennakoidaan parantuvan edelleen. Poliisibarometrin¹ mukaan kansalaiset luottavat edelleen poliisin kykyyn huolehtia yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta. Myös kansalaisten kokema turvallisuuden tunne on säilynyt hyvänä.

Järjestäytyneet rikollisuudet ei ole saanut jalansijaa Suomessa ja rajat ylittävän ammattimaisen rikollisuuden ja terrorismin torjuntaa on tehostettu erityisesti kansainvälisen tiedonvaihdon avulla. Talousrikostorjunnassa poliisin takaisin saaman rikoshyödyn määrä on kasvanut ja harmaan talouden torjuntakampanjalla on vaikuttettu ihmisten asenteisiin. Poliisin lupapalvelujen sähköistäminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti, esimerkiksi passin voi nyt lakimuutoksen myötä laittaa vireille sähköisesti.

Vuoden 2014 alusta poliisilaitosten määrä väheni 24:stä yhteentoista. Sisäministeriö toimitti eduskunnalle joulukuussa 2014 selvityksen poliisin hallintorakennemuutuksesta. Selvityksen mukaan hanke on edennyt hyvin asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Ratsupoliisi oli valvomassa turvallisuutta myös ministeriöiden perinteisessä Budjettiruuhisoutukisassa elokuussa 2014.

Kuva: sisäministeriö

Poliisitoimen yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2012	2013	2014
Rikoslakirikosten määrä, enintään	484 412	480 712	473 612
Katurvallisuusindeksin arvo, vähintään (1999 = 100) ²	85,8	92,1	97,1
Liikenneturvallisuusindeksin arvo, vähintään (1999 = 100) ³	165,3	175,3	176
Kansalaisten luottamus poliisin toimintaan, keskiarvo vähintään (asteikko 1–4) 1 = erittäin vähän, 2 = melko vähän, 3 = melko paljon, 4 = erittäin paljon ⁴	3,00	–	3,34

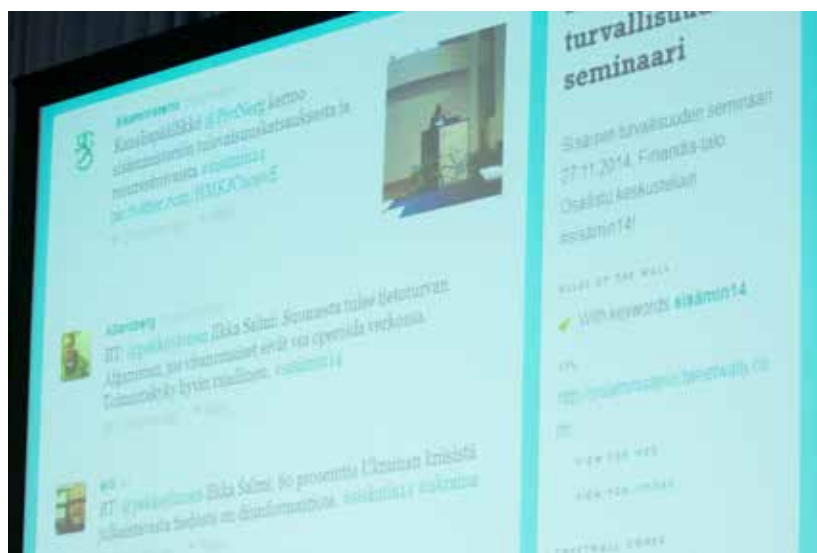
¹ Kahden vuoden välein tehtävä kansalaishaastattelu (<http://www.intermin.fi/julkaisu/042015>).

² Katurvallisuusindeksissä painotetaan poliisille ilmoitettujen ryöstöjen, pahoinpitelyjen, vahingontekojen sekä ratti- ja liikennejuopumusten lukumääriä ja lasketaan ne yhteen. Saatu summaluku suhteutetaan alueen asukasluukuun. Mitä suurempi indeksiluku, sitä parempi tilanne on verrattuna valtakunnalliseen keskiarvoon vuodelta 1999.

³ Liikenneturvallisuusindeksi on rekisteröityjen autojen ja moottoripyörien määrä jaettuna liikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden painotetulla lukuarvolla.

⁴ Kansalaisten luottamusta poliisin toimintaan mitataan Poliisibarometri-tutkimuksen kysymyksellä Missä määrin luotatte seuraavien viranomaisten toimintaan...?,
1=erittäin vähän, 2=melko vähän, 3= melko paljon, 4=erittäin paljon.
Lähde: Poliisibarometri 2012 ja 2014.

Kahden vuoden välein tehtävä kansalaishaastattelu. Sisäministeriön julkaisusarja, www.intermin.fi

Sisäisen turvallisuuden seminaarissa keskusteltiin paikan päällä ja Twitterissä sisäisen turvallisuuden tulevaisuuden haasteista marraskuussa 2014.

Kuva: Kristian Heilmö

Pelastustoimi

Sisäministeriö käynnisti pelastustoimen strategian valmistelun. Strategiatyön tavoitteena on pelastustoimen toimintakyvyn turvaaminen ottaen huomioon julkisen talouden haasteet ja muut toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset.

Hallitus asetti pelastustoimelle pysyvän 7,5 miljoonan euron säästötavoitteen. Pelastustoimen rakenneuudistus ja säästöt päätettiin toteuttaa nykyisellä pelastustoimen aluejaolla. Sisäministeriö asetti rakenneuudistuksen seurantar ryhmän ohjaamaan ja seuraamaan muutoksen toteuttamista ja säästöjen saavuttamista.

Sisäministeriössä valmistuivat selvitykset pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnan vahvistamisesta sekä kokonais selvitys pelastustoimen vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön koulutusjärjestelmän nykytilasta ja kehittämistarpeista.

Esiselvitys nuohouslainsäädännön kehittämistarpeista valmistui ja lähetettiin lausuntokierrokselle. Häätäkeskuslainsäädäntöä muutettiin siten, että Häätäkeskus voi jatkossa laittaa jonoon odottamaan vastausta puhelut, jotka tulevat sellaisista liittymistä tai laitteista, joita ei pystytä tunnistamaan tai paikantamaan. Muutos vahvistettiin maaliskuussa 2015. Samalla mahdollistettiin hätätekstiviestipalvelun käyttöönotto.

Pelastustoimen kansainvälinen toiminta jatkui vahvana. Päätöksellä EU:n pelastuspalvelumekanismista perustettiin ns. eurooppalaiset hätäapuvalmiudet. Sisäministeriö teki joulukuussa 2014 EU-komissiolle esityksen kylmiin olosuhteisiin erikoistuneen suomalaisen rauniopelastusmuodostelman nimitämisestä osaksi unionin pelastusvalmiuksia. Suomalaisia pelastustoimintaan koulutettuja asiantuntijoita lähetettiin yhteensä 13 eri tehtävään mm. Jordaniaan, Turkkiin ja Sierra Leoneen.

Tulipalojen määrä nousi hiukan edellisvuodesta. Tämä johtui lähinnä maastopalojen määrän kasvusta. Ennakkotiedon mukaan vuonna 2014 palokuolemia oli 87. Määrä kasvoi edellisestä vuodesta, jolloin palokuolemia oli historiallisen vähän (58 henkilöä). Lähes kaikki palokuolemat tapahtuivat asuinrakennus- ja muissa rakennuspalloissa. Pelastuslaitosten kiireellisten tehtävien keskimääräinen toimintavalmiusaika laski 5 sekunnilla edellisestä vuodesta.

Pelastustoimen yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2012	2013	2014
Tulipalojen määrä yhteensä (kpl)	11 803	13 421	14 025
- josta maastopalot	1 011	2 764	3 511
Tulipalojen määrä yhteensä (pl. maastopalot) ⁵	10 792	10 657	10 514
- josta rakennuspalot (ml. rakennuspalovaarat)	5 906	5 727	5 956
Palokuolemien määrä (5 vuoden keskiarvo) ⁶	88	78	75
Pelastuslaitosten kiireellisten tehtävien keskimääräinen toimintavalmiusaika (enintään, min)	9:25	9:36	9:31
Luottamus pelastustoimeen (% väestöstä)	-	-	98

⁵ Lähde: Pelastusopiston tutkimus- ja kehittämispalvelut ja Pronto.

⁶ Tunnusluvussa käytetään viiden vuoden keskiarvoa, joka vuosikohtaisia lukuja paremmin kertoo kehityksen suunnasta.

Sisäministeriössä järjestettiin poistumisharjoitus
Paloturvallisuusviikolla marraskuussa.

Kuva: sisäministeriö

Suomalaisia pelastusalan ammattilaisia oli mukana
Sierra Leonessa ebolan vastaisessa operaatioissa.
Tehtävänä oli rakentaa 60 hengen leiri kylässä
työskenteleville lääkintäalan ammattilaisille.

Kuva: Magne Bondkall

Hätäkeskustoiminta

Hätäkeskuslaitoksen rakenneuudistus saatiin valmiiksi ja marras-kuusta 2014 Suomessa on toiminut kuusi hätäkeskusta. Uudistuksen aikana luotiin hätäkeskuspäivystäjien valtakunnalliset ohjeet viranomaisten ja Hätäkeskuslaitoksen yhteistyönä. Viranomaisten käyttöönottamien kiireellisyysluokkien yhtenäistäminen auttaa resurssien optimoinnissa eri tehtäviin.

Uuden hätäkeskustietojärjestelmän käyttöönotto on viivästynyt ja sen käyttöönotto on tarkoitus aloittaa vuonna 2016. Uusi tietojärjestelmä mahdollistaa hätäkeskusten verkottuneen toiminnan.

Hätäkeskuslaitoksen rakenneuudistus saatiin valmiiksi vuonna 2014.

Kuva: Hätäkeskuslaitos

Hätäkeskustoiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2012	2013	2014
Hätäpuheluun vastataan 10 sekunnissa (%:ssa hätäpuheluista)	92	93	95
Hätäpuheluun vastataan 30 sekunnissa (%:ssa hätäpuheluista)	97	96	98
Hätänumeroon soittaneiden tyytyväisyys hätäkeskusten tuottamiin palveluihin (asteikolla 1-5, vähintään)	4,42	-	4,42
Hätäkeskustietojärjestelmän toimintavarmuus (käyttöaste, %)	100	100	100

Rajaturvallisuus

Rajaturvallisuus pysyi hyvällä tasolla. Vähenevät resurssit keskitettiin painopistealueille, joilla rajatapahtumien estämisprosentti pysyi ennallaan. Rajavartiolaitos jatkoi suunnitellusti talouden sopeuttamisohjelmaa.

Rajaliikenteen määrä itärajalla väheni tilapäisesti. Vaalimaan, Nuijamaan ja Imatran rajanylityspaikkojen laajennus- ja muutostyöt valmistuivat keskeisimmiltä osin. Töiden valmistuminen ja uuden rajatarkastusmallin käyttöönotto paransivat liikenteen sujuvuutta.

Merellisen turvallisuuden tilanne on pysynyt vuoden 2013 tasolla. Rajavartiolaitoksen osuus meripelastustehtävien suorittajana on säilynyt lähes ennallaan. Meripelastusavun saapuminen onnettomuuspaikalle tavoiteajassa parani hiukan. Häätöpauksista 86 prosentissa apu voitiin osoittaa alle 30 minuutissa, kun tavoiteaikana on tunti.

Sisäministeriö valmisteli selvityksen itäliikenteen kasvun vaikutuksista ja viranomaisten voimavaratarpeista. Valmisteluun osallistui eri ministeriöiden ja virastojen edustajia. Selvitys valmistui helmikuussa 2015.

Rajavartiolainsäädännön tarkistamista koskevat lainsäädäntömuutokset muutokset tulivat voimaan kolmessa vaiheessa. Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkönä ja sisäministeriön rajavartio-osaston johtajana aloitti vuoden 2015 alusta kenraalimajuri **Ilkka Laitinen**.

Itärajaliikenteen määrä laski tilapäisesti vuonna 2014.

Kuva: Topi Ylä-Mononen, Rajavartiolaitos

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2012	2013	2014
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (ind)	106	106	103
Vaikuttavuus (ind)	96	96	97
Rajaturvallisuuden ylläpitäminen (1–5)	3,9	3,9	3,9
Sujuvan rajaliikenteen varmistaminen (1–5)	4,6	4,6	4,7
Viranomaisavun tuominen harvaan asutuille alueille (1–5)	3,9	4,0	4,0
Merellisen turvallisuuden lisääminen (1–5)	4,3	4,4	4,5
Sotilaalliseen maanpuolustukseen osallistuminen (1–5)	3,9	3,8	4,0

Maahanmuutto

Yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän täytäntöönpano eteni ja vaadittavat lakimuutokset ovat tulossa voimaan vuoden 2015 kuluessa. Yhteiseurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän myötä turvapaikkahakemusten käsittely yhdenmu-kaistuu koko EU:ssa. Tämä paitsi tehostaa menettelyä, myös parantaa turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa. Lainsäädännön täytäntöönpanon ohella kehitetään edelleen käytännön yhteis-työtä Euroopan turvapaikkatukiviraston (EASO) koordinoimana.

Lisäksi eduskunnan käsittelyyn annettiin hallituksen esitykset ihmiskaupan uhrien auttamisesta, vapaaehtoisesta paluusta, säilöönnotosta ja ulkomaalaisvalvonnasta. Myös ulkomaalaisten opiskelijoiden työnhakumahdollisuuksia parannettiin. He voivat jatkossa saada vuoden pituisen oleskeluluvan työnhakua varten.

Maahanmuuton tulevaisuus 2020 -strategian laatiminen on ollut yksi hallitusohjelman kärkihankkeista. Strategian suunta-

viivojen mukaisesti tavoitteena on hallittu maahanmuutto, mutta samalla tiedostetaan, että Suomi tarvitsee myös erityisesti työperusteista maahanmuuttoa. Strategian toimenpideohjelma valmistui vuonna 2014 ja sen toteutumista seurataan yhteis-työssä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Maahanmuuttohallinnon tuloksellisuutta on parannettu muun muassa sopeuttamalla vastaanottokeskusverkostoa, lisää-mällä turvapaikkaviranomaisten (Maahanmuuttovirasto, poliisi, Rajavartiolaitos) yhteistyötä ja tehostamalla turvapaikkaproses-sia.

Lupahakemusten käsittelyssä tavoiteajat alitettiin opiskelijan oleskelulupien ja kansalaisuushakemusten käsittelyssä. Edelleen haasteena on kuntapaikkojen osoittaminen niitä tarvitseville kiintiöpakolaisille ja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille. Keskimääräinen odotusaika on noin 45 vuorokautta.

Maahanmuuttohallinnon yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2012	2013	2014
Käsittelyaika keskimäärin (vrk)			
Maahanmuutto			
• työntekijän oleskelulupa (sis. TE-toimiston osapäätöksen)	110	90	86
• opiskelijan oleskelulupa	18	19	21
Kansainvälinen suojelu, kokonaiskäsittelyaika ilman muutoksenhakua			
• turvapaikka (kaikki)	250	190	170
• normaali menettely	332	259	241
• nopeutettu menettely	82	58	63
Kansalaisuushakemukset, kokonaiskäsittelyaika			
• kansalaisuushakemukset (kaikki)	381	317	224
Maahanmuuttoviraston päätösten pysyvyys muutoksenhaussa (%)¹	99,6	98,0	98,7
Kuntaan sijoituksen odotusaika vastaanottokeskuksissa, keskimäärin enintään (kk)²	3,8	3,8	1,5

¹ Tavoitteena on, että niiden muutoksenhakutuomioistuinten päätösten, joissa Maahanmuuttoviraston päätös kumotaan sillä perusteella, että virasto on tehnyt laintulkinta- tai menettelyvirheen, osuus on alle 5 % valitusten kokonaismäärästä. Niitä päätöksiä, joissa Maahanmuuttoviraston päätös kumotaan olosuhteiden perusteella, ei oteta tässä huomioon.

² Oleskeluluvan myöntämisen tiedoksisaannista kuntaan muuttoon kuluva aika.

Siviilikriisinhallinta

Siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia päivitettiin 2014. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksia ja niihin liittyvää yhteensovittamista on kehitetty edelleen. Aiempaa vaativammat toimintaympäristöt sekä uudet konfliktit ja kriisit (esim. Ukraina, Syyria, Afrikan missiot) ovat aiheuttaneet lisähaasteita ja uusia koulutustarpeita kotimaan valmiuksille.

Suomi osallistui siviilikriisinhallintaan vuonna 2014 keskimäärin 136 asiantuntijalla. Tämä on selkeästi enemmän kuin edellisvuonna. Erityisen hyvin kyettiin vastaamaan siviilikriisinhallintaoperaatioissa mm. Ukrainan Etyj-tarkkailutehtäviin, joissa Suomen osuus nousi Yhdysvaltojen ja Venäjän tasolle. Kuitenkin Syyrian siviilikriisinhallintaoperaatio jouduttiin evakuoimaan turvallisuussyistä.

EU-rahastot

EU:n rahoitusohjelmakauden 2014–2020 sisäasioiden rahastoja valmisteltiin kansallisesti vuonna 2014. Sisäministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö valmisteli turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston sekä sisäisen turvallisuuden rahaston kansallisia ohjelmia ja toimenpano-ohjelmia sekä lainsäädäntöä. SOLID-rahastojen viimeisten vuosiohjelmien hankkeet jatkuivat vielä rinnalla ja jatkuvatkin aina kesäkuulle 2015 saakka. Vuonna 2014 panostettiin uusista rahastoista tiedottamiseen.

Sisäministeri Räsänen vieraili vuoden aikana myös Israelissa ja tutustui muun muassa EUPOL COPPS -operaatioon.

Kuva: EUPOL COPPS

Turvapaikka-, maahanmuutto-
ja kotouttamisrahasto
Asyl-, migrations-
och integrationsfonden

Uusista EUSA-rahastoista kerrottiin sidosryhmille useissa koulutustilaisuuksissa.

Kuva: sisäministeriö

Yhdenvertaisuus ja etnisten suhteiden edistäminen

Vuonna 2014 sisäministeriön yhdenvertaisuutta edistävissä työssä valmistauduttiin uuden yhdenvertaisuuslain voimaantuloon. Yhdenvertaisuusasiat ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen siirtyivät uuden lainsäädännön myötä oikeusministeriön vastuulle vuoden 2015 alusta.

Sisäministeriön koordinoiman kansallisen syrjinnän vastaisen tiedotuskampanjan (EU-rahoitteiset YES-hankkeet 2007–2015) puitteissa toteutettiin vuonna 2014 toimenpiteitä tietoisuuden herättämiseksi oikeudesta yhdenvertaiseen kohteluun ja syrjimättömyyteen, kehitettiin työelämän monimuotoisuusosaamista sekä järjestettiin Euroopan laajuinen konferenssi romanikysymyksistä.

Sisäministeriö koordinoi myös kansallista syrjinnän seuranta-järjestelmää, jonka tehtävänä on kerätä ja analysoida tietoa eri väestöryhmiin kohdistuvasta syrjinnästä ja syrjintäkokemuksista eri elämän alueilla.

Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO valitsi vuoden 2014 pääteemaksi uskonnollisen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistämisen. ETNO:ssa mukana olevat uskonnolliset yhdykunnat ja yhteisöt toivat esille yhteisöjensä tekemää maahanmuuttajien kotoutumista ja hyvien etnisten suhteiden edistävää työtänsä.

Kansainvälinen Good Relations -hanke päättyi lokakuussa 2014. Euroopan komission rahoittaman hankkeen päätavoitteena oli torjua rasismia, muukalaisvihaa ja muuta vastaavaa suvaitsemattomuutta kehittämällä eri väestöryhmien välisiä suhteita mittaavasti indikaattorit ja testaamalla menetelmiä paikallistason vuorovaikutuksen ja yhteistyön parantamiseksi. Hankkeessa tarkasteltiin ensisijaisesti etnisten ja uskonnollisten ryhmien välisiä suhteita paikallistasolla.

Good Relations -hanke määritteli sisällön hyvien etnisten suhteiden käsitteelle. Loppuseminaarissa oli esiintymässä myös Etyjin vähemmistövaltuutettu Astrid Thors.

Kuva: sisäministeriö

Etno myönsi Vuoden asenteellisin mediateko 2014 -palkinnon Yle Puheen tuottamalle Ali ja Husu -ohjelmalle

Kuva: Anna Äärelä

Sisäministeriön henkilöstö

Sisäministeriön henkilöstömäärä oli kertomusvuoden lopussa 262 henkilöä.

Henkilöstömäärä laski edelliseen vuoteen verrattuna 1,9 %. Ministeriön henkilöstöstä naisia oli 63,4 % ja miehiä 36,6 %. Määräaikaisten osuus henkilöstöstä oli 25,1 % ja osa-aikaisten osuus 3,8 %.

Koko henkilöstön keski-ikä oli 46,4 vuotta ja suurin ikäryhmä ministeriössä oli 45–54-vuotiaat. Keskimääräinen eläköitymisikä sisäministeriössä vuonna 2014 oli 64,8 vuotta.

Työtyytyväisyysbarometrin tulosten perusteella sisäministeriön työtyytyväisyys on pysynyt lähes ennallaan edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2013 kokonaistuloksen keskiarvo oli 3,71 ja vuonna 2014 keskiarvo oli laskenut hieman ollen 3,66. Työtyytyväisyys on pysynyt hyvällä tasolla jo pidempään.

Sisäministeriön talo Helsingin Kirkkokadulla remontoidaan perusteellisesti. Henkilöstö osallistui uusien tilojen suunnitteluun työpajassa. Sisäministeriö toimii remontin ajan väliaikaisissa tiloissa Erottajankadulla.

Kuva: sisäministeriö

Talous ja henkilöstö

Sisäministeriön pääluokan käyttö vuonna 2014

Hallinto	121 402 551,74	9,4 %
Poliisitoimi	724 259 784,46	56,3 %
Rajavartiolaitos	266 413 319,03	20,7 %
Pelastustoimi ja hätäkeskukset	93 829 171,05	7,3 %
Maahanmuutto	79 974 154,63	6,2 %
Yhteensä	1 285 878 979,91	100,0 %

Hallinnon määrärahojen jakautuminen vuonna 2014 momenteittain

Sisäministeriön toimintamenot	21 638 154,33	17,8 %
Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenot	231 580,07	0,2 %
Vähemmistövaltuutetun ja syrjäntälautakunnan toimintamenot	1 044 581,73	0,9 %
Tietohallinnon yhteiset menot	8 381 866,33	6,9 %
EU:n osuus yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan	18 190 367,28	15,0 %
Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet	1 443 116,48	1,2 %
Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	69 715 872,33	57,4 %
Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille	757 013,19	0,6 %
Yhteensä	121 402 551,74	100,0 %

Toiminnan kulut SM:n hallinnonalalla vuonna 2014

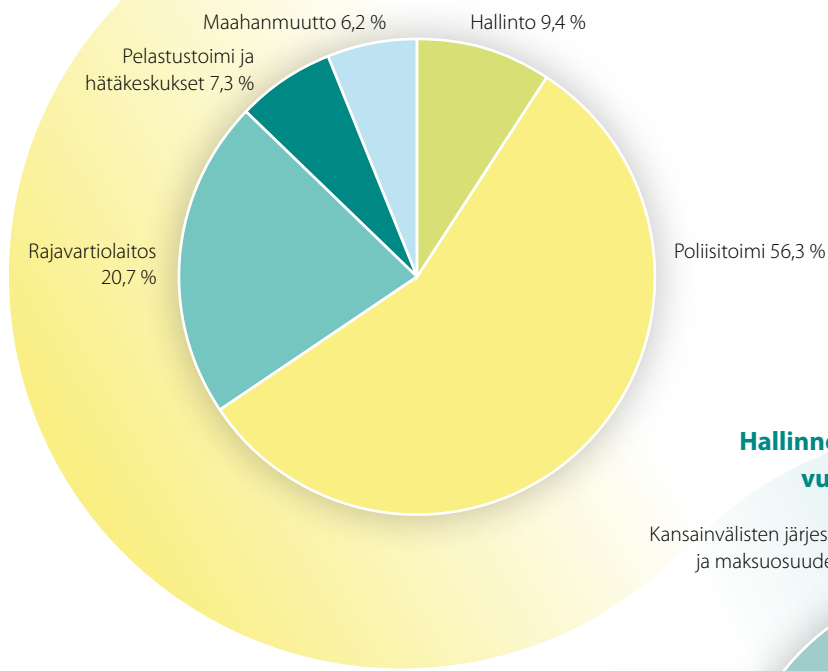
Aineet, tarvikkeet, tavarat	48 564 601,60	3,7 %
Henkilöstökulut	865 207 053,39	66,5 %
Vuokrat	114 987 243,10	8,8 %
Palvelujen ostot	242 101 184,22	18,6 %
Muut kulut	29 581 605,00	2,3 %
Yhteensä	1 300 441 687,64	100,0 %

Henkilötyövuodet

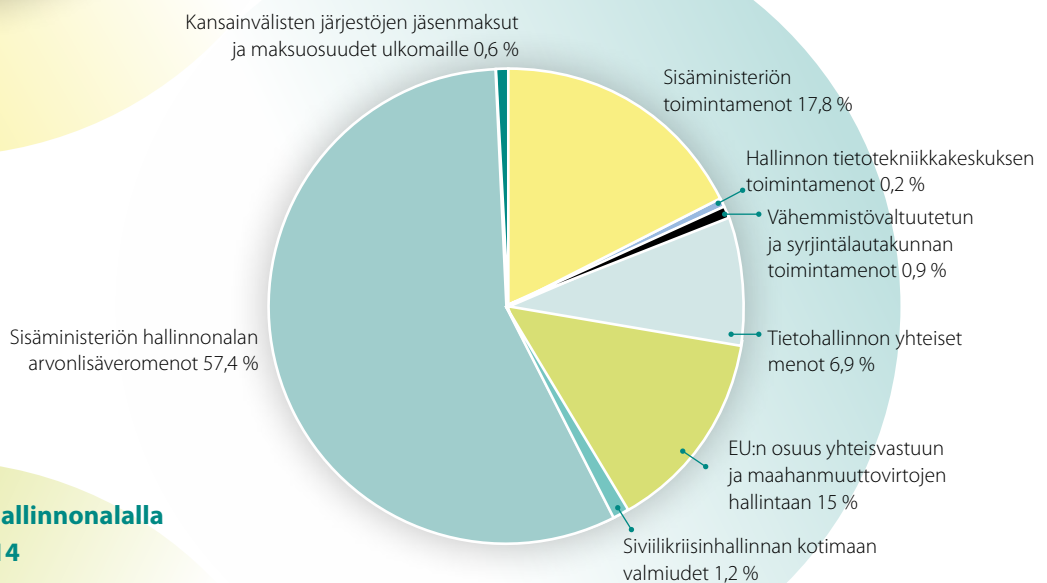
Sisäministeriö	256	1,8 %
Hallinnon tietotekniikkakeskus	411	2,8 %
Poliisitoimi	10 078	68,9 %
Rajavartiolaitos	2 696	18,4 %
Pelastusopisto (ml. Kriisinhallintakeskus)	129	0,9 %
Hätäkeskuslaitos	665	4,5 %
Maahanmuuttovirasto	293	2,0 %
Valtion vastaanottokeskukset	90	0,6 %
Yhteensä	14 618	100,0 %

Vähemmistövaltuutetun toimiston ja syrjäntälautakunnan htv:t sisältyvät sisäministeriön lukuun.

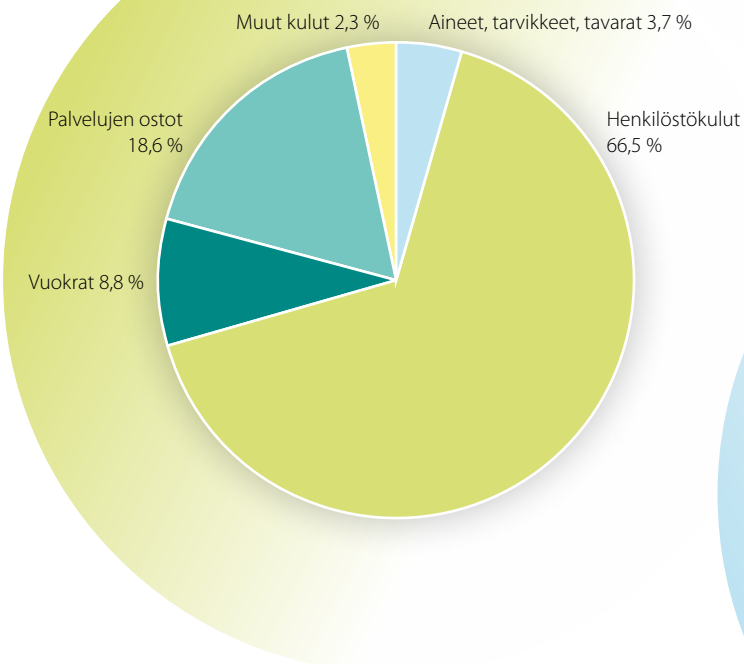
Sisäministeriön pääluokan käyttö vuonna 2014

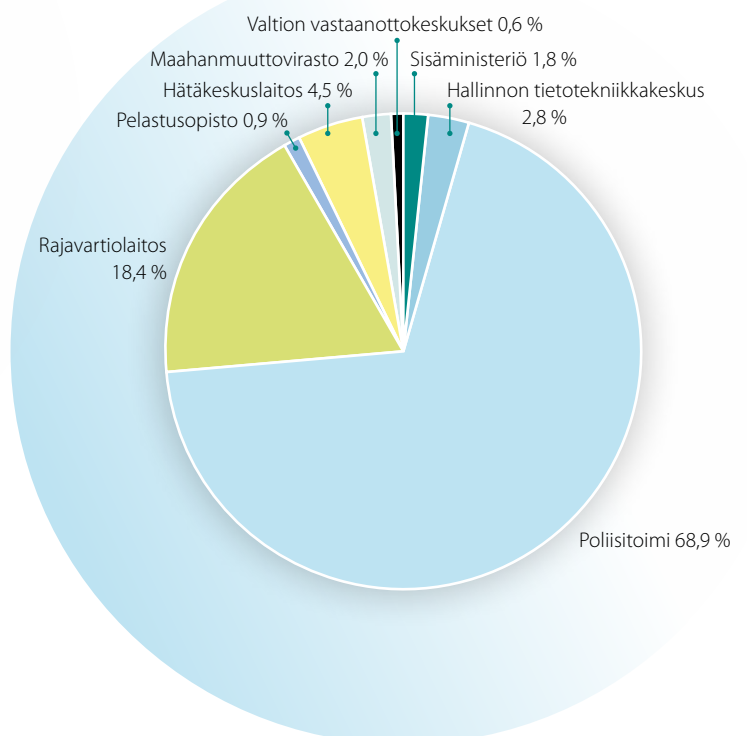
Hallinnon määrärahojen jakautuminen vuonna 2014 momenteittain

Toiminnan kulut SM:n hallinnonalalla vuonna 2014

Henkilöstövuodet

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

PL 26, 00023 Valtioneuvosto
PB 26, 00023 Statsrådet

www.intermin.fi

Kannen kuvat:

Helikopteri: Toni Fohlin / Helsingin pelastuslaitos

Jalkapallo: sisäministeriö

Viranomaisten yhteistyö: Risto Silvola / Tulli